

СТАНОВИЩЕ

от Доц. д-р Десислава Николаева Колева-Георгиева, д.м., FEBO

Катедра по очни болести, Медицински Факултет,

Медицински Университет-Пловдив

Външен член на Научното жури, определено със заповед № Р-109-317/21.07.2021 г. на Ректора на Медицински Университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“, гр. Варна.

Относно: Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“ в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина, и по научна специалност „Офталмология“, шифър 03.01.36.

Тема: „Диабетната ретинопатия – социално значим проблем, анализ на ранните промени на микроструктурно ниво“

Автор: д-р Дарина Яниславова Косева, редовен докторант към Катедрата по очни болести и зрителни науки на Медицински Факултет, Медицински Университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“, гр. Варна.

Научен ръководител: Проф. д-р Зорница Златарова, д.м.

С решение на академичния съвет на МУ-Варна и заповед на Ректора с № № Р-109-317/21.07.2021 г. и Протокол № 1/22.07.2021 г., бях определена да изготвя становище по процедура за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“ по научна специалност Офталмология на кандидата д-р Дарина Яниславова Косева в Медицински университет – Варна.

Кратки данни за кариерното развитие и квалификацията на докторанта:

Д-р Дарина Яниславова Косева завършва магистърска степен по медицина в Медицински Университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“, гр. Варна през 2015 г. През мес. ноември 2015 г. тя започва работа като лекар-ординатор по очни болести в „Специализирана болница по очни болести за активно лечение“ (СБОБАЛ), гр. Варна. През мес. декември 2015 г., д-р Косева започва специализацията си по очни болести в СОБАЛ-Варна. По време на проведеното теоретично и практическо обучение работи на пълен работен ден в диагностичния блок, в очното отделение и като асистент в операционна зала. През 2020 г. тя успешно придобива специалност „Очни болести“. През 2017 г., след конкурсен изпит, д-р Косева е зачислена в редовна докторантура по научната специалност „Офталмология“ към Катедрата по очни болести и зрителни науки на МУ-Варна. Научните интереси на д-р Косева са основно в областта на съвременната диагностика и терапия на задносегментни очни заболявания, и по-специално диабетната ретинопатия, чрез приложението на нови високотехнологични методи. По време на своята работа като докторант д-р Косева участва в редица национални и международни научни форуми, като на един от тях е отличена с

награда: Първо място в конкурса за най-добър електронен постер на ХХ Среща на СОЛБ „Право на зрение 2020“ Април 2019 г., гр.Пловдив.

Характеристика и оценка на дисертационния труд:

Дисертационният труд е с обем 206 страници, от които: използвани съкращения – 4 стр., съдържание – 4 стр., Резюме – 6 стр., Литературен обзор – 56 стр., Цел и задачи – 1 стр., Материали и методи – 18 стр., Резултати – 27 стр., Обсъждане – 37 стр., Обобщение – 4 стр., Изводи – 2 стр., Приноси – 2 стр., Приложения – 6 стр., Библиография – 32 стр.

Трудът е онагледен с 15 фигури и 34 таблици. Библиографията включва 411 литературни източници, от които 7 на кирилица и 404 на латиница.

Научният труд на докторанта д-р Косева е правилно структуриран като последователност и обем на разделите.

Изложението е представено ясно и в добър научен стил.

Авторефератът е написан на 79 страници и повтаря в съкратен вариант структурата и съдържанието на дисертацията.

Актуалност на тематиката:

Разглежданата проблематика в дисертационния труд на д-р Косева е с голяма и увеличаваща се значимост поради непрекъснатото нарастване на броя на пациенти със захарен диабет, съответно и диабетна ретинопатия в световен мащаб. Заболяването е водеща причина за намалено зрение и слепота сред работоспособното население. Съвременната офталмологична наука излиза от общоприетите схващания на диабетната ретинопатия като предимно съдово заболяване и насочва вниманието си към нова концепция – невродегенерация. Търсят се доказателства в тази насока, както и валидиране на нови диагностични методи и разширяване на терапевтичните ни възможности за борба със слепотата от диабетна ретинопатия.

Актуалността на разработваната тема е изложена ясно в подробния литературен обзор. Изчерпателно са представени данни за заболяването диабетна ретинопатия с акцент върху рисковите фактори и патогенезата, изчерпателно са описани съвременните диагностични методи – оптична кохерентна томография (ОСТ) и ОСТ-Ангиография (ОСТ-А), което е доказателство за задълбоченото познаване и доброто владение на тези методи от докторанта.

Цел, задачи и методи на проучването:

Целта на дисертационния труд е формулирана точно и ясно, като логически следват 6 поставени за разрешаването ѝ задачи.

Разделът материали и методи е описан сбито и конкретно. Изследваните групи пациенти са правилно избрани (здрави контроли – група I /n=75/, пациенти със захарен диабет – група II /n=137/, подразделена на диабетици без ДР - подгрупа IIA /n=71/ и с лека непролиферативна ДР – подгрупа IIB /n=66/) и съпоставими по брой, възраст и пол. Правилно са отчетени включващите и изключващи критерии. Подробно са описани използваните методи на изследване – общ офталмологичен преглед, анкетна карта (касаеща рисковите фактори), специализираните методи – ОСТ и ОСТ-А с използваните скенеращи и анализни протоколи на най-новото поколение апарат на

Carl Zeiss – Zeiss Cirrus 5000 HD-OCT. Използваните статистически анализи са целесъобразни и съвременни и позволяват извеждането на достоверни изводи.

Резултати:

Представянето на получените от научния труд резултати следва реда на поставените задачи. Те са оригинали и са резултат от собствената изследователска работа на докторантката. Описани са ясно и са онагледени добре с таблици и фигури.

Обсъждането към всяка задача е базирано на получените резултати, разгледани в светлината на публикувани в литературата данни по темата.

Заклучението и изводите следват логично представените резултати и отговарят на поставената цел.

Приноси на научния труд:

В самооценката приносите са разделени в 3 групи – приноси с познавателен характер, приноси с научно-приложен характер и приноси с потвърдителен характер. Приносите, които открояват разработки от д-р Косева труд и не са изследвани досега в България са свързани със сравнителния анализ на микроструктурните OCT показатели (дебелина и обем на ретината в макулата, дебелината на слоя на ганглийните клетки и вътрешния плексиформен слой в макулата (GCC+IPL), и дебелината на перипапиларния неврофибриларен слой) и OCT-A показатели (индекс на циркулярност на FAZ, площ и периметър на FAZ) при здрави, диабетици без ДР и диабетици с лека НПДР, както и изясняването на отношението им към рисковите фактори за ДР. Важен научно-приложен принос е и основният извод, че невродегенеративните промени при ДР не предшестваат микроциркулаторните, но са взаимно свързани и протичат успоредно.

Представени публикации:

Във връзка с дисертационната си работа д-р Дарина Косева представя 4 публикации в научни издания и 2 участия в научни форуми.

Заклучение:

Дисертационният труд „Диабетната ретинопатия – социално значим проблем, анализ на ранните промени на микроструктурно ниво“ на д-р Дарина Яниславова Косева е актуална и оригинална научна разработка и е собствен принос на докторантката за офталмологията в България. Отговаря на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника на Медицински университет – Варна. С представянето му докторантката демонстрира знания, дидактичен подход, аналитичност и умения да формулира изводи. Това ми дава основание убедено да гласувам положително за присъждането на ОНС “Доктор” в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина, и по научна специалност „Офталмология“ на д-р Дарина Яниславова Косева.

Дата: 24.09.2021 г.

гр. Пловдив

Изготвил становището:

/Доц. д-р Десислава Колева-Георгиева, д.м., FEBO/